

Sinterklaas valt in

Als Stuurpiet ziek wordt kan Sint dan invallen? En hoe zit dat met Bakpiet? Kan Sint een beetje bakken? In deze les krijgt Sint allerlei taken op z'n bord, laten we kijken hoe knap Sint écht is...

Opdracht: Maak een presentatie waarin Sint en Hoofdpiet moeten invallen voor een ziek Pietje.

GROEP 5-6

- ◆ Sinterklaas valt in
- ◆ Mimiek
- ◆ Wie
- ◆ Acteerspel

Doelen

- ◆ In deze les onderzoeken we het probleemoplossend denken en oorzaak-gevolg en sluiten hiermee aan met kerndoelen 34 en 38.
- ◆ De leerling kan gezichtsuitdrukkingen vergroten zodat ze duidelijk worden voor de toeschouwer.
- ◆ De leerling kan in ieder geval twee karaktereigenschappen op verbaal en op non-verbaal niveau op het publiek overbrengen en hiermee experimenteren.
- ◆ De leerling kan zich tijdens het acteerspel inleven in zijn rol.
- ◆ De leerling oefent met het leggen van verbanden tussen de opdracht en een willekeurig gekozen actie.

Materiaal

Je hebt nodig voor acteerspel:

Bij acteren kun je naar eigen inzicht materiaal beschikbaar stellen. Dat kan ook abstract materiaal zijn al na gelang de opdracht. Ook mogen ze zo nodig gebruikmaken van meubels.

Je hebt nodig:

Per leerling:

- pen of potlood
- klein papiertje

Bijzonderheden:

Opdrachtkaarten zijn bijgevoegd als bijlage dus dienen apart (enkelzijdig) te worden uitgeprint.

De les in fases

Oriënteren

1. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen betekenis en bespreek het kort. Stel vragen als:
  - Wat is dit voor Piet? [Snoep Piet, die proeft het snoepgoed]
  - Wat is dit voor Piet? [Keuken Piet of bak Piet]
  - Wat is dit voor Piet? [Huis Piet, hij heeft de sleutel van het Pietenhuis]
  - Wat is dit voor Piet? [Pakjes Piet, ze bezorgt het juiste pakje]
2. Leg de werkwijze uit. Toon het filmpje of herhaal mondeling met de leerlingen de inhoud en de aandachtspunten.
3. Bespreek het vormdoel of de vormdoelen. Gebruik wanneer nodig de filmpjes. Herhaal in ieder geval de inhoud en de aandachtspunten. Hang de pictogrammen van de besproken aandachtspunten straks op in het speelruimte.

Onderzoeken

Warming up

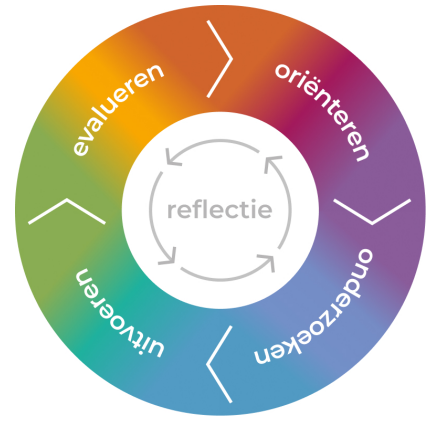
1. De groep zit in tweetallen in het lokaal op de grond.
Instructie: *Jullie krijgen te horen wat voor soort Pieten jullie spelen, als je het fluitje hoort ontstaat er een onverwacht probleem.*
Spelopdrachten:
  - Jullie zijn pakjespieten (bezorgen de cadeautjes).
  - Jullie zijn strooipieten.
  - Jullie zijn bakpieten (bakken pepernoten).
  - Jullie zijn luisterpieten (luisteren stil aan ramen en deuren).De kinderen gaan staan, wachten op je aanwijzing. Laat hen even spelen voordat je fluit en de problemen ontstaan.
2. De groep zit in tweetallen in het lokaal op de grond.
Instructie: *Je bepaalt samen wat voor soort pietje jullie gaan spelen. Dan loop je naar een ander tweetal, bepaalt wie eerst gaat spelen. De raders gaan op de grond zitten, de spelers beelden uit wat voor soort Piet ze zijn. Pas als de spelers stoppen met uitbeelden mogen de raders raden.*
Ze bepalen wat voor soort Piet ze gaan spelen en zoeken een ander tweetal op om de opdracht uit te voeren. Dat doen ze totdat je aangeeft dat ze op hun plek mogen gaan zitten.
Leskern
3. Na deze oefeningen zet je de groep in hoefijzeropstelling.
4. Neem het instructieblad erbij (bijlage).
Instructie: *Jullie gaan in vier stappen een Sinterklaasverhaal maken. In stap 1 wordt één van de Pieten ziek en vallen Sint en Hoofdpiet voor hem in, in stap 2 gaat dat heel goed, in stap 3 is er totale paniek en jullie bepalen zelf de laatste stap. Jullie mogen op het werkblad ook kiezen welke Piet ziek is. Oftewel, welk invalwerk Sint en Hoofdpiet gaan doen.*
Deel de opdrachtkaarten uit en bespreek kort de aandachtspunten op de opdrachtkaarten.
Maak maximaal 5 werkgroepen.
Laat ze ongeveer 9 minuten repeteren en de hoofddeksels gebruiken tijdens de presentaties.

Uitvoeren en evalueren

1. De leerlingen spelen hun opdracht voor de klas uit. Laat na iedere presentatie applaudisseren.
2. Bespreek iedere presentatie direct na de uitvoering. Vragen die je kunt stellen:
  - ◆ Heb je het goed kunnen volgen, wat moesten Sint en Hoofdpiet doen vandaag?
  - ◆ Kun je aangeven wat de speler voelt? Waaraan zie je dat?
Kun je een karaktertrek herkennen in de gezichtsuitdrukking? Waaraan zie je dat?
  - ◆ Welke karaktereigenschappen heb je gezien?
Hoe maakt deze speler het karakter van de rol precies aan ons duidelijk?
Zou je dezelfde rol kunnen spelen met tegenovergestelde eigenschappen?
  - ◆ Wat was sterk geacteerd? Hoe verklaar je dat (denk hierbij ook aan de pictogrammen/vormaspecten).
Heb je als publiek/kijker een voorkeur voor bepaald soort acteer spel?
  - ◆ Is jouw werkwoord gebruikt in de presentatie? Zo ja: ben je daar tevreden over?
Welke werkwoorden vond je eerst ongeschikt (of raar) maar bleken toch in de opdracht te passen?
Hoe kwam je op het idee voor jouw werkwoord?

Spelen met lesfases en lesdoel

- De lesbeschrijving is een richtlijn, geen keurslijf. Voel je vrij de vormdoelen naar eigen inzicht aan te passen.
- Is het doel van een bouwsteen al bekend, dan is een korte mondelinge herhaling voldoende.
- Is het aantal leerdoelen te groot? Beperk dan het aantal vormdoelen (pictogrammen).

Bijlage: paardenoren maken

Sint valt in.

Een van de Pieten wordt ziek, de hoofdpiet en Sinterklaas vallen voor de Piet in.

Voordat we beginnen...

Kies één van deze Pieten als de zieke Piet uit stap 1.

1. Reparatiepiet: repareert bijvoorbeeld de boot of andere belangrijke dingen.
2. Keukenpiet: maakt het eten.
3. Stuurpiet: bestuurt de boot.

Opbouw van het verhaal.

Stap 1	Stap 2	Stap 3	Stap 4
De door jullie gekozen Piet meldt zich ziek. Hoofdpiet en Sint nemen zijn werk over.	Hun invalwerk gaat goed, alle andere Pieten zijn blij.	Dan gaat het helemaal verkeerd, iedereen is in paniek!	Hoe eindigen jullie, hoe loopt jullie verhaal af?

Tips voor rollen: de zieke Piet (die mag een dubbelrol spelen anders zit hij alleen in stap 1), het paard, de hoofdpiet, Sinterklaas, de andere Pieten, misschien kinderen of andere rollen.

Acteren: speel met grote gebaren en duidelijke gezichtsuitdrukkingen, praat luid en duidelijk.

Doe het zonder uitbeelden van geweld.

Sint valt in.

Een van de Pieten wordt ziek, de hoofdpiet en Sinterklaas vallen voor de Piet in.

Voordat we beginnen...

Kies één van deze Pieten als de zieke Piet uit stap 1.

1. Wegwijspiet: wijst de weg zodat niemand verdwaalt.
2. Inpakpiet: pakt de cadeautjes mooi in.
3. Pakjespiet: zorgt dat het juiste cadeautje bij het juiste kind komt.

Opbouw van het verhaal.

Stap 1	Stap 2	Stap 3	Stap 4
			
De door jullie gekozen Piet meldt zich ziek. Hoofdpiet en Sint nemen zijn werk over.	Hun invalwerk gaat goed, alle andere Pieten zijn blij.	Dan gaat het helemaal verkeerd, iedereen is in paniek!	Hoe eindigen jullie, hoe loopt jullie verhaal af?

Tips voor rollen: de zieke Piet (die mag een dubbelrol spelen anders zit hij alleen in stap 1), het paard, de hoofdpiet, Sinterklaas, de andere Pieten, misschien kinderen of andere rollen.

Acteren: speel met grote gebaren en duidelijke gezichtsuitdrukkingen, praat luid en duidelijk.

Doe het zonder uitbeelden van geweld.

Sint valt in.

Een van de Pieten wordt ziek, de hoofdpiet en Sinterklaas vallen voor de Piet in.

Voordat we beginnen...

Kies één van deze Pieten als de zieke Piet uit stap 1.

1. Postpiet: behandelt alle post en geeft antwoord.
2. Bakpiet: bakt pepernoten en speculaas en zo.
3. Snoeppiet: proeft al het snoepgoed om ervoor te zorgen dat de smaak goed is.

Opbouw van het verhaal.

Stap 1	Stap 2	Stap 3	Stap 4
			
De door jullie gekozen Piet meldt zich ziek. Hoofdpiet en Sint nemen zijn werk over.	Hun invalwerk gaat goed, alle andere Pieten zijn blij.	Dan gaat het helemaal verkeerd, iedereen is in paniek!	Hoe eindigen jullie, hoe loopt jullie verhaal af?

Tips voor rollen: de zieke Piet (die mag een dubbelrol spelen anders zit hij alleen in stap 1), het paard, de hoofdpiet, Sinterklaas, de andere Pieten, misschien kinderen of andere rollen.

Acteren: speel met grote gebaren en duidelijke gezichtsuitdrukkingen, praat luid en duidelijk.

Doe het zonder uitbeelden van geweld.

Sint valt in.

Een van de Pieten wordt ziek, de hoofdpiet en Sinterklaas vallen voor de Piet in.

Voordat we beginnen...

Kies één van deze Pieten als de zieke Piet uit stap 1.

1. Strooi Piet: strooit precies in de juiste hoek.
2. Huispiet: houdt het huis schoon en opgeruimd.
3. Stafpiet: weet altijd waar de staf is en poetst die ook.

Opbouw van het verhaal.

Stap 1	Stap 2	Stap 3	Stap 4
			
De door jullie gekozen Piet meldt zich ziek. Hoofdpiet en Sint nemen zijn werk over.	Hun invalwerk gaat goed, alle andere Pieten zijn blij.	Dan gaat het helemaal verkeerd, iedereen is in paniek!	Hoe eindigen jullie, hoe loopt jullie verhaal af?

Tips voor rollen: de zieke Piet (die mag een dubbelrol spelen anders zit hij alleen in stap 1), het paard, de hoofdpiet, Sinterklaas, de andere Pieten, misschien kinderen of andere rollen.

Acteren: speel met grote gebaren en duidelijke gezichtsuitdrukkingen, praat luid en duidelijk.

Doe het zonder uitbeelden van geweld.

Sint valt in.

Een van de Pieten wordt ziek, de hoofdpiet en Sinterklaas vallen voor de Piet in.

Voordat we beginnen...

Kies één van deze Pieten als de zieke Piet uit stap 1.

1. Paardenpiet: zorgt voor het paard zodat die sterk en gezond blijft.
2. Acrobaat/danspiet: vermaakt de kinderen met dansen en kunstjes.
3. Testpiet: test het speelgoed om ervoor te zorgen dat het stevig en veilig is.

Opbouw van het verhaal.

Stap 1	Stap 2	Stap 3	Stap 4
			
De door jullie gekozen Piet meldt zich ziek. Hoofdpiet en Sint nemen zijn werk over.	Hun invalwerk gaat goed, alle andere Pieten zijn blij.	Dan gaat het helemaal verkeerd, iedereen is in paniek!	Hoe eindigen jullie, hoe loopt jullie verhaal af?

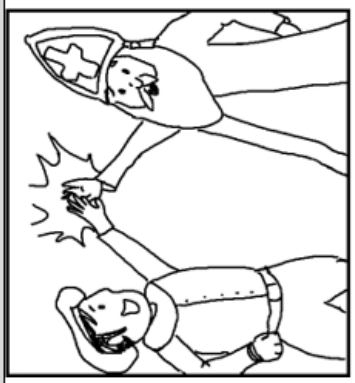
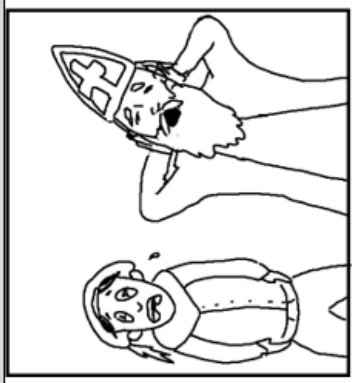
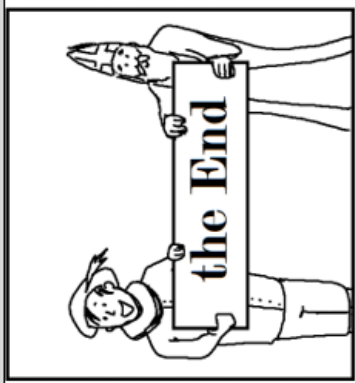
Tips voor rollen: de zieke Piet (die mag een dubbelrol spelen anders zit hij alleen in stap 1), het paard, de hoofdpiet, Sinterklaas, de andere Pieten, misschien kinderen of andere rollen.

Acteren: speel met grote gebaren en duidelijke gezichtsuitdrukkingen, praat luid en duidelijk.

Doe het zonder uitbeelden van geweld.

Opbouw van het verhaal.

Step 1	Step 2	Step 3	Step 4
			
<p>De door jullie gekozen Piet meldt zich ziek. Hoofdpiet en Sint nemen zijn werk over.</p>	<p>Hun invalwerk gaat goed, alle andere Pieten zijn blij.</p>	<p>Dan gaat het helemaal verkeerd, iedereen is in paniek!</p>	<p>Hoe eindigen jullie, hoe loopt jullie verhaal af?</p>